

ЗА ХОРАТА И МЯСТОТО

Фестивал за изкуство в публично пространство в Западен парк

„Хората и местата са свързани, и за да намери своето място, изкуството трябва да се отнася и до мястото, и до хората.“

Мери Джейн Джейкъб (американски куратор)

Фестивалът цели да срещне живущите в периферни райони на София с богата програма от културни събития, които да променят облика на тези градски ареали и да спомогнат за облагородяването на градската среда. Програмната схема залага на синтез на изкуствата, поднесени на аудиторията на достъпен език и по интерактивен начин, с идеята да промени позицията им от пасивни наблюдатели в активни участници. Водеща цел на проекта е да провокира творческо мислене и изразяване чрез средствата на изкуствата сред широката аудитория, която обикновено не участва в културния живот на града.

Проектът предлага форма за организиране на съвременен градски фестивал в периферните зони с богата програма от събития, които да променят облика на градската среда и да опосредстват комуникацията с публиката. Хората се срещат отблизо с различните форми на съвременното изкуство и богатия ресурс, който то може да предложи, в процеса на промяна на утвърдени нагласи и отношения.

Програмирането на фестивала за изкуство в публично пространство „Западен парк“ се извършва с активното участие на творци и организации от културния сектор от България и чужбина. Те могат да дадат своето предложение за програмата чрез обявената отворена покана за участие. Принципите на селекция на предложените проекти са те да имат социално въздействие, да бъдат предназначени за открито публично пространство, да изразяват социално ангажирани послания, да бъдат поднесени на достъпен език и да предлагат интерактивно участие от

публиката. Спецификата на фестивала налага по-голямата част от проектите да бъдат създадени специално за това събитие, което означава изцяло нова продукция за авторите.

Така от място за почивка и забавление най-големият парк в София и прилежащите му жилищни квартали се превръщат в трибуна и работилница, в която артисти и публика създават заедно нова и необичайна за нас концепция за изкуство в публично пространство. С игра или ангажирано участие жителите на района имат възможност да представят собствената си топография, свързана с история или личния спомен, както и своите идеи за неговата промяна и развитие.

Пилотното издание на фестивала се проведе през ноември-декември 2012 г. с куратори Галина Димитрова-Димова и Светлана Куюмджиева. Събитието премина под мотото „За хората и мястото“ – вдъхновено от американската кураторка Мери Джейн Джейкъб, което подсказва желанието за активно взаимодействие между изкуство, артисти и публика в обществено пространство.

Програмата на първия фестивал включи 15 проекта, основно инсталации, пърформанси, хепънинги и акции на български артисти от различни поколения, между които са Светлозара Александрова, Иво Бистрички, Вили Прагер, Венелин Шурелов, Нина Ковачева и Валентин Стефанов и др.

В програмата на събитията в парка бе представен кураторски проект на Йово Панчев „Случка в Западен парк” с участието на Дан Тенев, Камен Старчев, Георги Донов, Добромир Иван, Продан Марков, Д-р Гатев, Георги Ружев, Дойчин Русев, кино селекции от фестивала на студентско кино „Ранно пиле”, детски театрални и образователни работилници, DJ сетове, изпълнения на живо.

Синхронно с тях четири пърформанса и акции в метростанциите „Вардар” и „Западен парк” превърнаха ежедневиия поток от хора там в артисти и публика. Автори на артистичните намеси са Красимир Терзиев и Георги Арнаудов, Информбюро, София Христовова Йорданова и Марта Димитрова, Цветелина Панова и Силияна Панова.

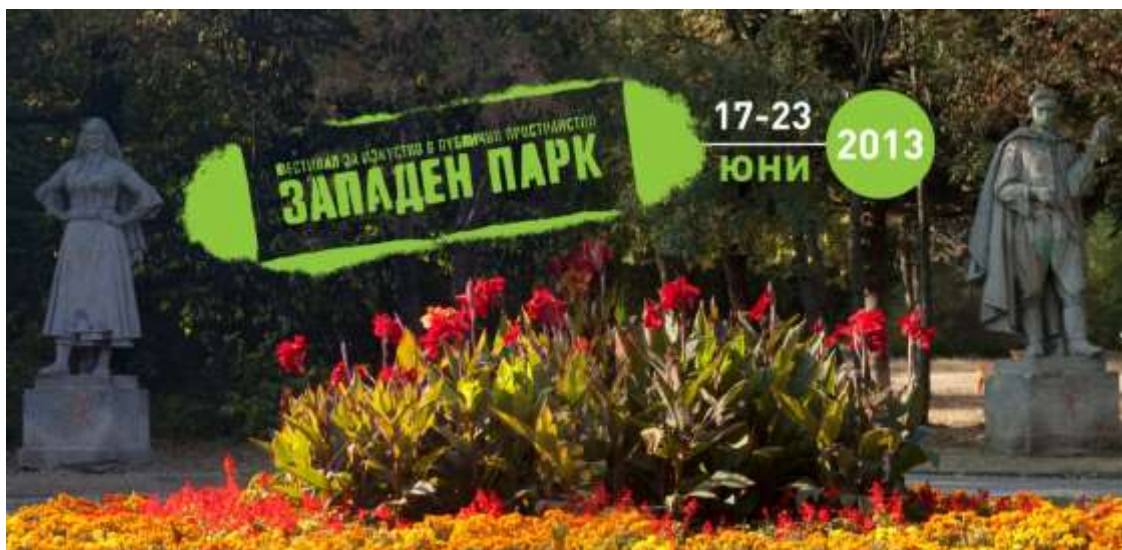

В галерия Credo Bonum бяха представени три изложби от програмата на фестивала: „Намеси“ на Аделина Попнеделева и нейни студенти от спец. Текстил на НХА, „Паметници на съвременното - Монументална образност на епохата“ на Андрей Врабчев и екип, „Ул. Нов живот на Нов адрес – Комикс послания от децата на кв. Факултета“, представящи резултатите от едноименната работилница проведена в рамките на фестивала.

Освен изложбите, от 3 до 6 декември 2012 г. в галерия Credo Bonum бяха проведени серия от публични презентации на различни автори и проекти, свързани с проблематиката на фестивала: Светлозара Александрова, Габриела Миланова и Яна Калчева, Венелин Шурелов, Ния Пушкарова, WhAT Association, Красимир Терзиев, Снежана Кръстева, HR Stamenov и Бора Петкова.

От 17-ти до 23-ти юни 2013 г. се проведе второто издание на фестивала в Западен парк, с куратор Галина Димитрова-Димова, в което се представиха 22 проекти, обособени в 5 основни модула - в парка, на сцена, за деца, работилници и лятно кино.

Програмата бе изготвена с идеята да предложи по нещо интересно и увлекателно на всеки посетител на парка и фестивалната програма. В пространството на Западен парк и околните квартали се случиха различни инсталации, пърформанси и намеси в пространството на артистите Петко Дурмана, Боряна Венциславова, Венелин Шурелов, Андрей Андреев, Ева Попнеделева, Стефан Щерев, Милена Георгиева и Леополд Каличе, Огняна Серафимова, Иво Домозетов и сдружение АС.

На специално построена сцена в парка (на мястото на бившия лунапарк) се представиха различни форми на изпълнителските изкуства, сред които „Уличните танци на София“ на Сдружение Ядро, „Плейбек театър“ на арт-група „Другите“, симфоничния концерт „Класически бивалици“ на Green Deal, поетично-музикалния пърформанс „От А до ЯР“ на Ясен Василев, концерти на група Оратница и оркестър Факултета.

Второто издание на фестивала предложи богата програма за децата и техните родители в серия от работилници и ателиета на Фондация СМАРТ, Ателие „Приказен свят“, Гергана Матеева, Боряна Кръстева и Боряна Михалова, Невена Тодорова и екип, както и куклени спектакли на Варвара Панкова и Анатолий Божинов и спектакъл на децата от дом П.Р. Славейков на фондация Артист.

Като продължение на инициативата от първото издание „Нов живот“, Компот колектив, съвместно със Сдружение Трансформатори проведе работилница в Здравно-социалния център в кв. Факултета, с активното участие на деца и възрастни от квартала.

Специално място в програмата имаше импровизираното „лятно кино“ на метростанция „Западен парк“, където всяка вечер от фестивала, зрителите гледаха различни филмови програми селектирани от компания Позор, Future Shorts, платформата Зелено видео, както и документални филми.

Третото издание на фестивала се проведе от 19ти до 21ви септември 2014 г. в Западен парк и околните квартали. В програмата му бяха представени 12 проекта, като редуцирането на техния брой беше поради ограничените бюджетни средства. В резултат на отворената покана получихме 29 предложения, от които куратора на фестивала – Галина Димитрова-Димова избра 12, като следваше отново принципа на жанрово разнообразие и съобразяване с широката гама от публика, т.е. да се предложи нещо интересно за всеки посетител в парка. Програмата включи 3 проекта в сферата на визуалните изкуства: инсталации / интервенции в парка (12 месеца в парка, ШАХ, Убежища), 2 музикални концерта (на фюжън квинтета Goose Bumps и сборна музикална формация Балкански денсхол), 1 проект с 2 театрални спектакъла за деца (Гости от приказките в Западен парк с театрална къща Мариета и Марионета), 1 танцово представление (Антигона – това съм аз) и 4 работилници за деца и възрастни (Съживи парка, Цветни експлозии, Гевгелийски – квартален културен туризъм, Вълшебния свят на книгите и приказките на природата), както и мултидисциплинарния проект Хексагон, който включи 2 работилници за деца, изложба, интерактивна инсталация и прожекция на документален филм.

Безспорни фаворити на публиката бяха проектите ШАХ и 12 месеца в парка. Инсталацията Шах привлече участието на публиката през цялото време на фестивала, като най-голям интерес проявяваха децата. Те влизаха във фигурите, както беше и замисълът. Изиграха се и цели игри на шах, като възрастните учеха децата на правилата. 12-те люлки, изрисувани със символи на месеците в годината бяха непрекъснато използвани по предназначение от деца и възрастни.

В "Цветни експлозии" на Работилничка на приложни изкуства се включиха хора от различни възрасти, като общият им брой надхвърли 100 души. Заедно с тях водещите рециклираха над 500 броя стари флуоресцентни лампи, с които участниците изработиха разнообразни цветни скулптури, инсталации, аксесоари и други обекти. Пигментът, извлечен от старите флуоресцентни лампи се използва за живописната техника „екшън пейнтинг“, в която деца между 3 и 16 години се включваха с голям ентузиазъм в "рисуването" и усетиха забавната страна на изкуството.

Работилницата за стоп кадър анимация „Съживи парка“ с водещи Мария Илиева, Мария Цанева и Цветелина Петрова също привлече активно участие на деца и техните родители. Те заедно изработваха обекти от природни материали, които раздвижваха и те ставаха герои в анимация.

Най- масово посещение имаха двете детски представления на театрална къща „Мариета и Марионета“. Спектакълът „Дядо вади ряпа“ започна в 11.00ч в съботния ден, като половин час преди това местата пред сцената бяха заети в нетърпеливите деца и родители (според наши данни публиката наброяваше около 250 души). Второто представление „Талантче-софиянче“ включи участието на над 30 деца, а спектакълът беше гледан от около 150 човека.

Друг проект, който ангажира вниманието и участието на публиката с важното си послание е Хексагон. Авторите му от Сдружение за каузи и кампании Щипка, бяха избрали артистичния подход за да представят на аудиторията тревожната тенденция за драстично намаляване на

пчелната популация. Проектът „Хексагон“ включи изложба от 6 платна на млади български творци; инсталация за „синдрома на празният кошер“; две работилници за деца и възрастни – изработка на свещи от пчелен восък и работа с пирограф; образователна детска игра за опрашването и документален късометражен филм.

Пряко свързан с мотото на фестивала – „За хората и мястото“, беше проекта на арх. Марта Събева - „Гевгелийски – квартален културен туризъм“. Като част от платформата, създадена от авторката – „За(обичайте) София“, участието ѝ в рамките на фестивала беше едноседмична работилница, по време на която тя се среща и общува с хората от квартала, граничещ със Западен парк. Заедно с жителите му, арх. Марта Събева създаваше карта на квартала и така научаваше тайните и отличителните черти на този много специфичен софийски квартал.

Последен, но не по важност акцент от фестивалната програма, бе експерименталният проект-концерт „Балкански денсхол“ на създателя на Global Vision Circle – Михаил Димов. В него той покани участниците от второто фестивално издание - оркестър Факултета, който се качиха на една сцена със Сандо Сандов и Сашо Борисов (от брас секцията от Уикеда) с идеята да осъществи връзка, или своеобразен „мост“ между различни култури (ямайска-реге/денсхол и балканска-ромска /българска). Резултатът беше много живо и колоритно музикално преживяване, което бе посетено активно от ромската публика, която определено е наша основна целева група.

В резултат на трите си издания можем да твърдим, че фестивалът има вече своята вярна и предана аудитория, която следи и се включва активно във фестивалните събития. В последното издание общия брой на публиката надхвърли 3000 души! С гордост можем да отбележим, че една солидна

част от нея са ромските жители на съседните на парка квартали „Захарна фабрика“ и „Факултета“. Радваме се че те са едни от най-ентузиазирани участници и че успяхме да спечелим тяхното доверие, което беше нелека задача.

През 2014 г. фестивалът бе част от Календарът на културни събития на Столична община. Надявам се, той да стане традиционна част от него и да продължи да радва жителите на районите около Западен парк.

Повече информация и богата фото и видео документация от събитията на всички издания на фестивала в Западен парк може да бъде намерена в уеб сайта: www.zapadenparkfest.bg